

ත්‍රිකෝණ මිතිය

- කෝණ

යම් රේඛා දෙකක් ජේදනය වී හෝ ස්පර්ශ වී සැදෙන ශිර්පය කෝණයක් ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. කෝණ මැනීම සදහා අංශක රේඛියන (rad), කලා, විකලා වැනි ජනක හාටිත කරයි. සම්මත ඒකකය rad වේ.

- කෝණ මැනීමේ ඒකක

- * අංශක

ලක්ෂයක් වටා කෝණය සමාන කොටස් 360 කට බෙදු විට අංශකයක් ලැබේ. එනම් ලක්ෂයක් වටා කෝණය 360° වේ.

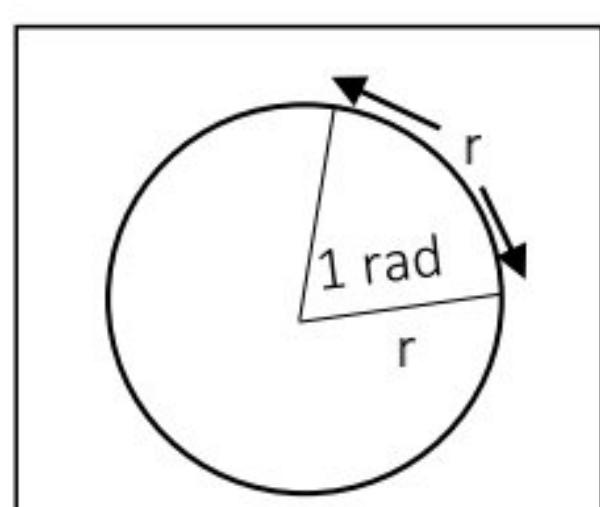
- * කලා හා විකලා

අංශකයක් සමාන කොටස් 60 කට බෙදු විට කලා ඒකක් ලැබෙන අතර කලා ඒකක් සමාන කොටස් 60 කට බෙදු විට විකලා ඒකක් ලැබේ.

$$1^{\circ} = 60'$$

$$1^{\circ} = 60''$$

- * රේඛියන (rad)

අරය r වන වෘත්තයක පරිධිය දිගේ r වාපුරක් මගින් කේත්දුය ආපාතනය කරන කෝණය 1 rad කි.

- ලක්ෂයක් වටා පවතින රේඛියන ගණන

$$\text{අරය වන වෘත්තයක පරිධිය} = 2\pi r$$

$$r \text{ දිගෙකින් පෙන්වන කෝණය} = 1 \text{ rad}$$

$$\therefore 2\pi r \text{ දිගෙකින් පෙන්වන කෝණය} = \frac{2\pi r}{r} = 2\pi \text{ rad}$$

$$\text{ලක්ෂයක් වටා පවතින රේඛියන ගණන} = 2\pi \text{ rad} \text{ වේ.}$$

$$\text{ලක්ෂයක් වටා පවතින අංශක ගණන} = 360^{\circ}$$

$$360^{\circ} = 2\pi \text{ rad}$$

අභ්‍යාසය 02

01) පහත අංගකවලින් පවතින අයයන් රේඛියනවලින් දක්වන්න.

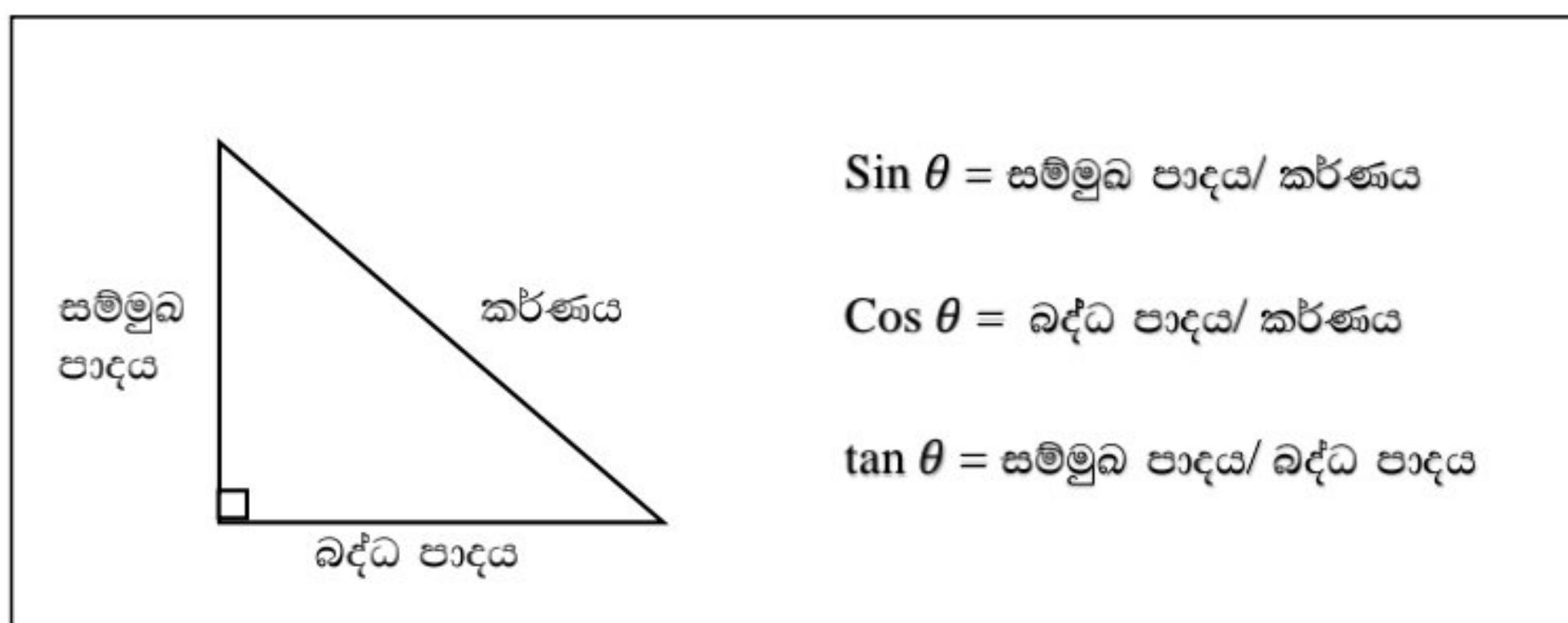
$30^\circ, 60^\circ, 45^\circ, 75^\circ, 90^\circ, 120^\circ, 270^\circ$

02) පහත රේඛියනවලින් පවතින අයයන් අංගකවලින් දක්වන්න.

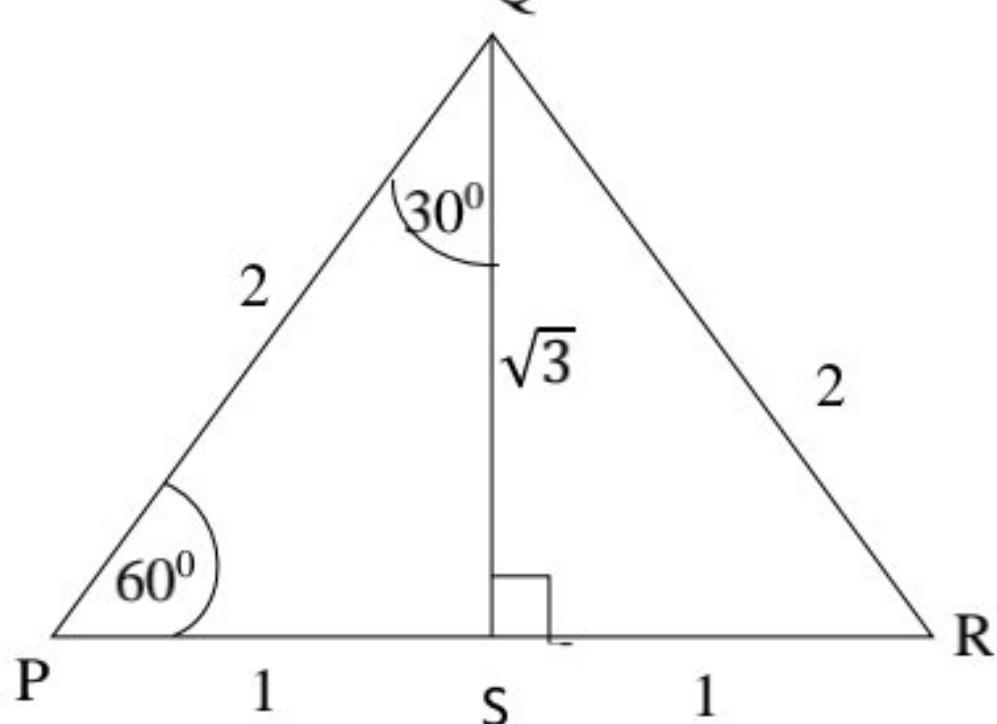
$\pi/3, 3\pi/2, 2\pi/3, \pi/5, 7\pi/3$

◆ ත්‍රිකෝණම්තික අනුපාත

ත්‍රිකෝණම්තික අනුපාත යනු ත්‍රිකෝණයක පාද හා කේරු අතර සම්බන්ධයෙන් මෙහි දී ප්‍රධාන ත්‍රිකෝණම්තික අනුපාත තුනක් පිළිබඳ අධ්‍යානය කරයි. පළමු ව සළකන කේරුයට අනුව පදනම් කළ යුතු ය.

ත්‍රියාකාරකම් 01

පැන්තක දිග ඒකක 2 ක් වන සමඟාද ත්‍රිකෝණයක් සලකමු.

ත්‍රිකෝණය සමඟාද නිසා $= 60^\circ$ වේ. Q සිට PR ට අදින ලම්බයෙන් PR සමාන කොටස් දෙකකට බෙදේ.

PQS ත්‍රිකෝණයට පයිනගරස් යෙදීමෙන් $QS = \sqrt{3}$ බව ලැබේ.

$$\sin 60^\circ = QS / PQ = \sqrt{3} / 2$$

$$\sin 30^\circ = PS / PQ = 1 / 2$$

$$\cos 60^\circ = PS / PQ = 1 / 2$$

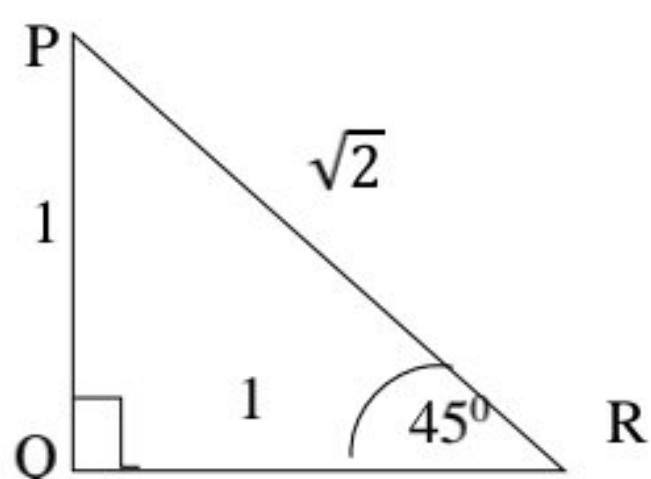
$$\cos 30^\circ = QS / PQ = \sqrt{3} / 2$$

$$\tan 30^\circ = PS / QS = 1 / \sqrt{3}$$

$$\tan 60^\circ = QS / PS = \sqrt{3}$$

ත්‍රියාකාරකම් 02

සංපුර්ණී සම ද්විපාද ත්‍රිකෝණයක් සැලකු විට එහින් 45° ක කේත්‍ර 2 ක් ලැබේ.

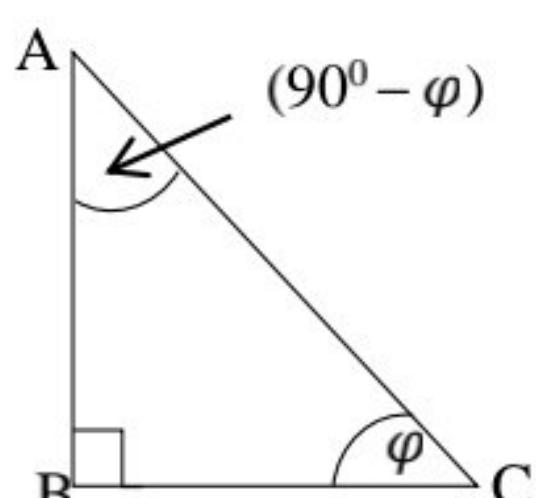
පදිතගරස් ප්‍රමේය මගින් $PR = \sqrt{2}$ ලෙස ලැබේ.

$$\sin 45^\circ = PQ / PR = 1/\sqrt{2}$$

$$\cos 45^\circ = QR / PR = 1/\sqrt{2}$$

$$\tan 45^\circ = PQ / QR = 1$$

	0	30°	45°	60°	90°
\sin	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
\cos	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{1}{2}$	0
\tan	0	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$	α

Special

$$\sin \theta = \frac{AB}{AC} \quad -(1)$$

$$\cos \theta = \frac{BC}{AC} \quad -(1)$$

$$\cos(90^\circ - \theta) = \frac{AB}{AC} \quad -(2)$$

$$\sin(90^\circ - \theta) = \frac{BC}{AC} \quad -(2)$$

$$(1) = (2)$$

$$(1) = (2)$$

$\sin \theta = \cos(90^\circ - \theta)$

$\cos \theta = \sin(90^\circ - \theta)$

$$\frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{AB}{AC} \div \frac{BC}{AC} = \frac{AB}{BC} = \tan \theta$$

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$$

මෙම ත්‍රිකෝණයට පසිනගරස් ප්‍රමේය යෙදු විට

$$AB^2 + BC^2 = AC^2$$

සියලුම පාද AC^2 බෙදු විට,

$$\frac{AB^2}{AC^2} = \frac{BC^2}{AC^2} = \frac{AC^2}{AC^2}$$

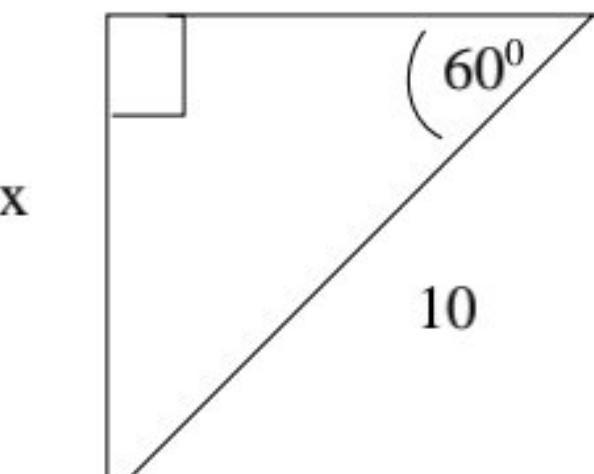
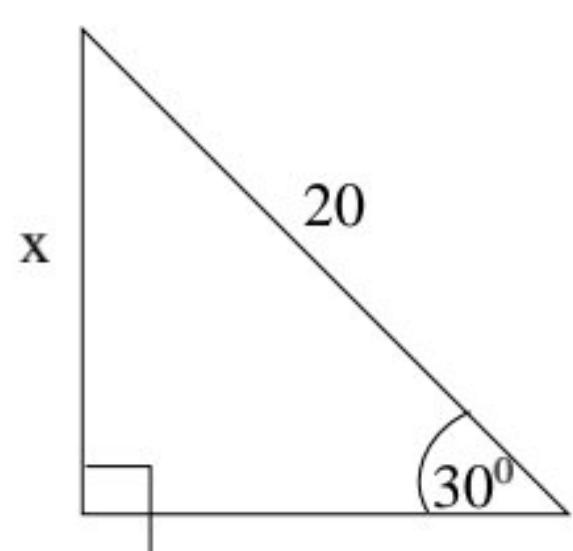
$$\left(\frac{AB}{AC}\right)^2 + \left(\frac{BC}{AC}\right)^2 = \left(\frac{AC}{AC}\right)^2.$$

$$\boxed{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1}$$

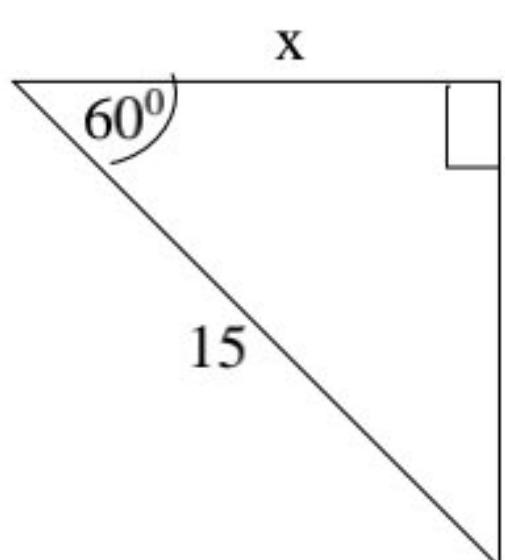
අභ්‍යන්තරය 02

පහත ත්‍රිකෝණවල x හි අගය සොයන්න.

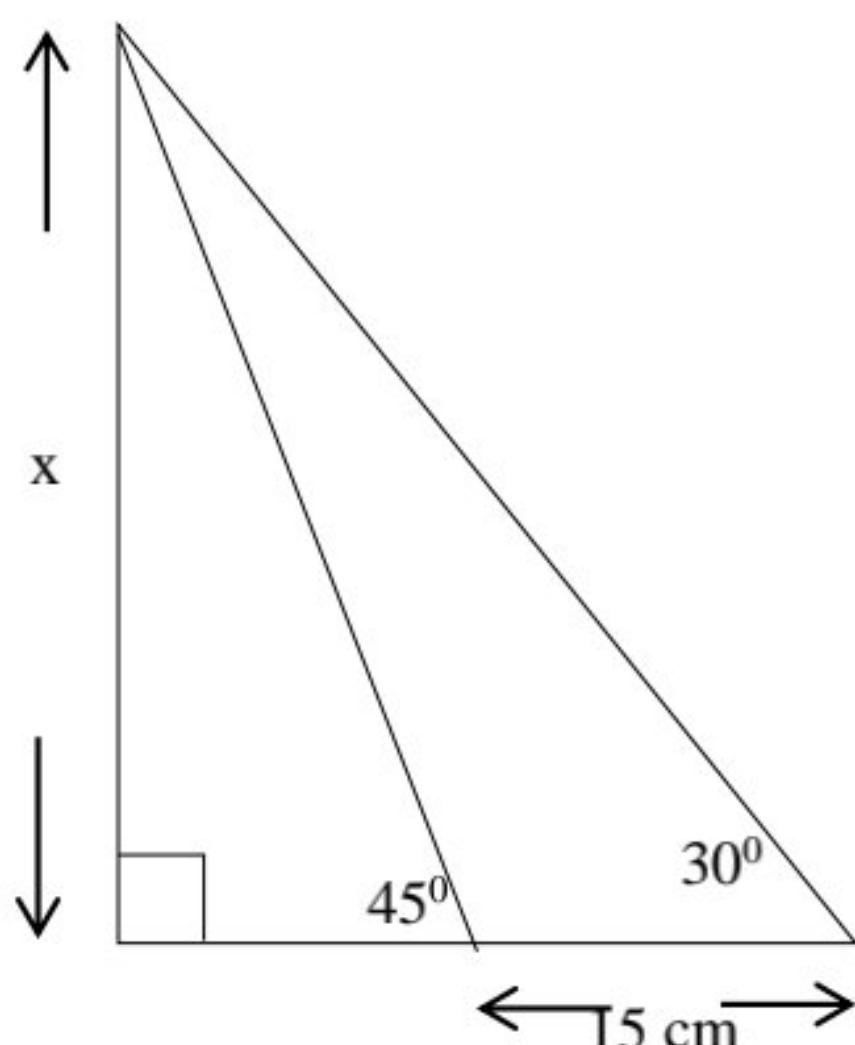
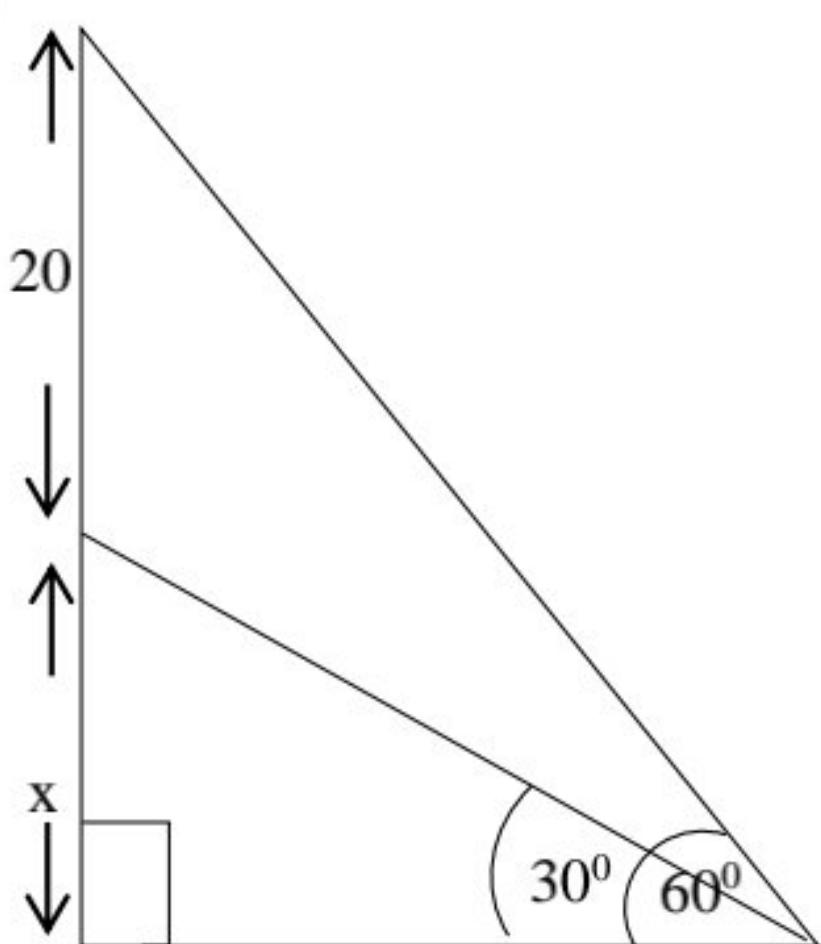
01)

02)

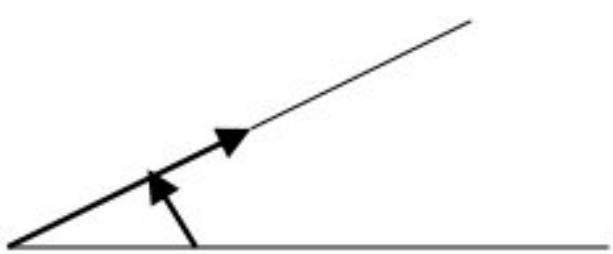
03)

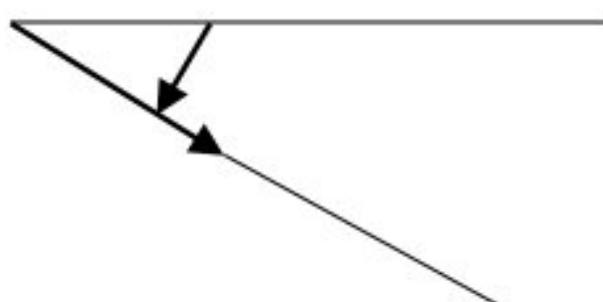
04) පොලොවේ සිවුවා ඇති විදුලි පහන් කණුවකට ආධාරකයක් වගයෙන් එහි මුදුනේ සිට කේබලයක් පොලොව දක්වා ඇද ඇත්. කේබලය හා පොලොව අතර මහා කෝරෝය 150° නම් හා කේබලයේ දිග 18 m නම් කණුවේ උස සොයන්න.

- ආරෝහණ හා අවරෝහණ කෝරෝය

තිරස් ඇස් මට්ටමේ සිට ඉහළට මතින කෝරෝය ආරෝහණ කෝරෝය වේ.

තිරස් ඇස් මට්ටමේ සිට පහළට මතින කෝරෝය අවරෝහණ කෝරෝය වේ.

අභ්‍යාසය - 02

MCQ

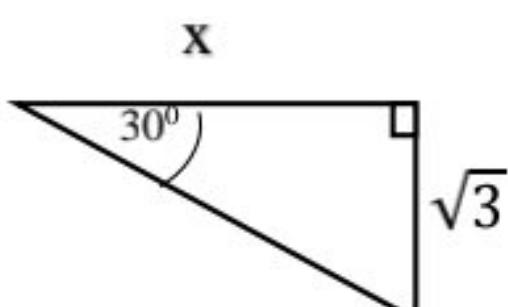
(1) ප්‍රමාණ යන්ත්‍රයක ප්‍රමාණ රෝධය 1600° ක් ප්‍රමාණය විය. මෙය rad තුළින් දැක් වූ විට,

- (1) $\frac{30\pi}{9} \text{ rad}$ (2) $\frac{160\pi}{9} \text{ rad}$ (3) $\frac{30\pi}{18} \text{ rad}$ (4) $\frac{9}{160}\pi \text{ rad}$ (5) $\frac{9}{80}\pi \text{ rad}$

(2) ත්‍රිකෝරෝයක යම් කෝරෝයකට අනුව එහි කර්ණය සම්මුඛ පාදය මෙන් දෙගුණයකි. එම කෝරෝයේ අගය වනුයේ,

- (1) $\frac{\pi}{12} \text{ rad}$ (2) $\frac{\pi}{6} \text{ rad}$ (3) $\frac{\pi}{4} \text{ rad}$ (4) $\frac{\pi}{3} \text{ rad}$ (5) $\frac{\pi}{2} \text{ rad}$

(3) මෙහි x හි අගය වනුයේ

- (1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{\sqrt{3}}$ (3) 1 (4) $\sqrt{3}$ (5) 3

(4) $\sin 63^{\circ}$ හි අගය සමාන වනුයේ,

- (1) $\sin 27^{\circ}$ (2) $\cos 27^{\circ}$ (3) $\tan 27^{\circ}$ (4) $\cos 63^{\circ}$ (5) $\tan 63^{\circ}$

(5) ත්‍රිකෝරෝයක පාද අනුව මිනින අනුපාතය යෙදීමෙදී $\cos 21^{\circ}$ යන අගය සිපුවෙකු හාවිත කරයි. මෙයට සමාන අගයක් දෙනු ලබන්නේ,

- (1) $\sin 21^{\circ}$ (2) $\cos 69^{\circ}$ (3) $\sin 69^{\circ}$ (4) $\tan 69^{\circ}$ (5) $\tan 21^{\circ}$

(6) $\sin \theta = \sqrt{X}$ නම් $\cos \theta$ හි අගය වනුයේ,

- (1) $1-X$ (2) $1 - X^2$ (3) $1 - \sqrt{X}$ (4) $\sqrt{1 - X^2}$ (5) $\sqrt{1 - X}$

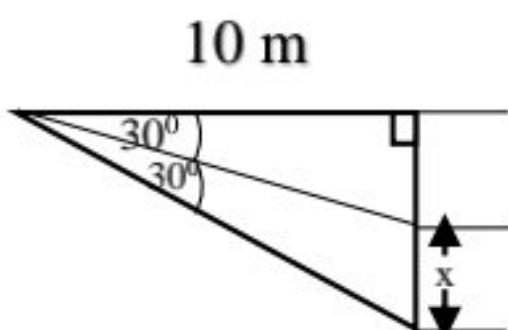
- (7) $\sin \theta$ සඳහා ලැබිය හැකි තාත්වික අගයක් වනුයේ,

(1) 2 (2) $\sqrt{2}$ (3) 0.4 (4) -3.5 (5) $\sqrt{3}$

- (8) $\cos \theta = 0.5$ නම් $\sin \theta$ හි අගය වනුයේ,

(1) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (2) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ (3) $\frac{1}{2}$ (4) 0 (5) 1

- (9) මෙහි x හි අගය වනුයේ

- (1) 20 m (2) $20\sqrt{3}$ m (3) $\frac{20}{\sqrt{3}}$ m (4) 30 m (5) $30\sqrt{2}$ m

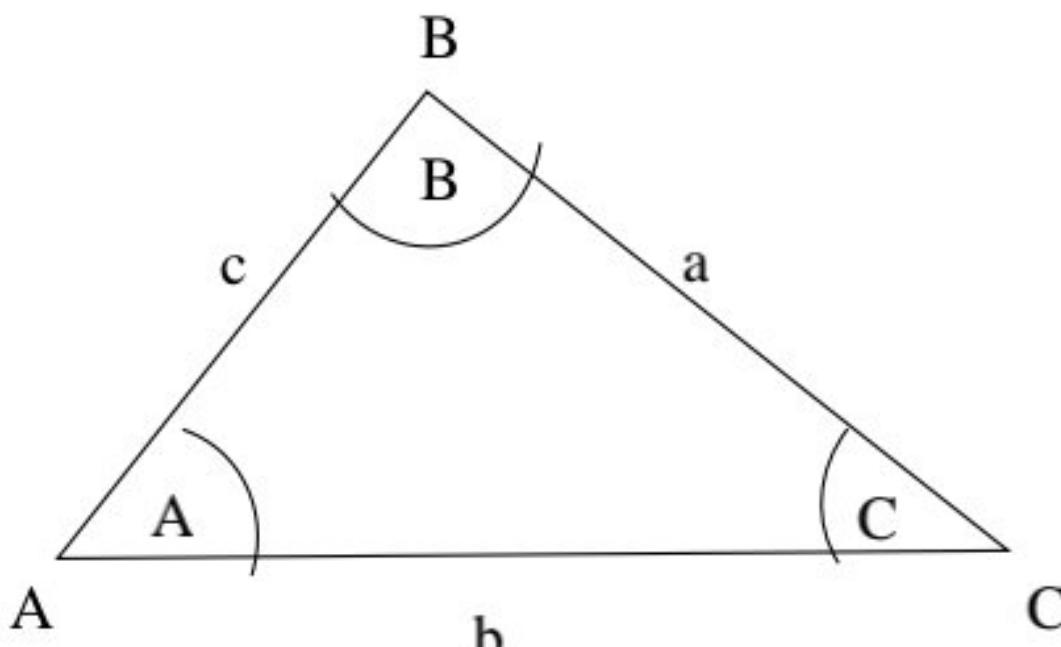
- (10) ලමයෙකුට 20 m ක් දුරින් පවතින ගොඩනැගිල්ලක මුදුන 45° ක ආරෝහන කේතුයකින් පෙනේ. ගොඩනැගිල්ල මුදුනේ සවිකර ඇති උස කණුවක මුදුන 60° ක ආරෝහණ කේතුයකින් පෙනේ. ගොඩනැගිල්ලේ හා කණුවේ උස පිළිවෙළින් වනුයේ,

(1) 20m , 14.6 m (2) 20m , 34.6 m (3) 20m, 20m (4) 16m , 14.6 m (5) 16m, 34.6m

- (11) ගොඩනැගිල්ලක් මුදුනේ සිටින 1m ක් උස ලමයෙකුට පොලවේ සිටින සුනකයකු 60° ක අවරෝහණ කෝණයකින් පෙනේ. සුනකයා සහ ගොඩනැගිල්ල අතර දුර 15 m නම් ගොඩනැගිල්ලේ උස වනුයේ,

- තිකෝරුයක වර්ගඓලය

* ත්‍රිකෝණයක් සම්මත ව අංකනය කිරීම

$$\text{වර්ගලිය} = \frac{1}{2} \times \text{ଆදාරකය} \times \text{ලමින උස}$$

සිට AC ට අදින ලම්භකයේ අඩිය D හා වර්ගලීලය යනු A තම

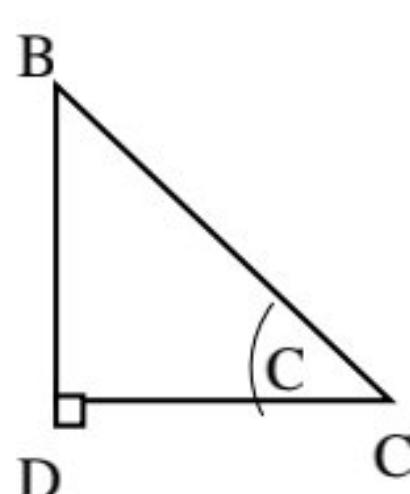
$$A = \frac{1}{2} \times AC \times BD$$

$$\sin C = \frac{BD}{BC}$$

$$BD = BC \sin C$$

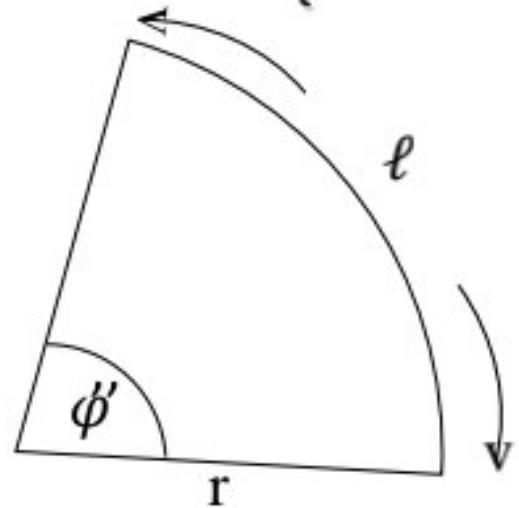
$$A = \frac{1}{2} \times AC \times BC \sin C$$

$AC = a$ හා $BC = b$ නිසා

$$A = \frac{1}{2} ab \sin C$$

- කේන්ද්‍රික බණ්ඩියක වාප දිග හා වර්ගලය

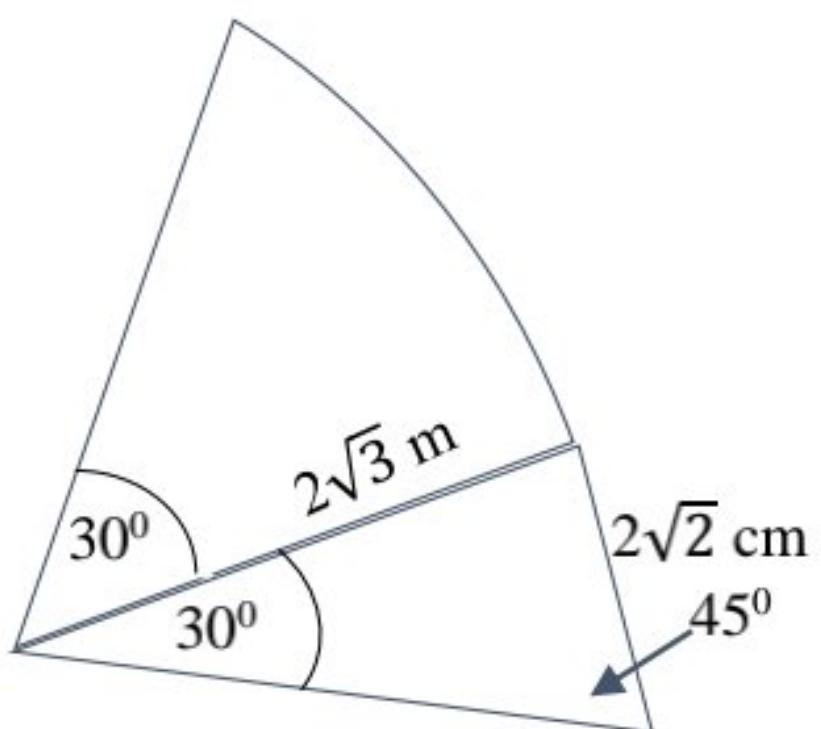
$$l = r \varphi$$

$$A = \frac{1}{2} r^2 \varphi$$

මෙහිදී ගැනීයනවලින් දැක්වීය යුතු ය.

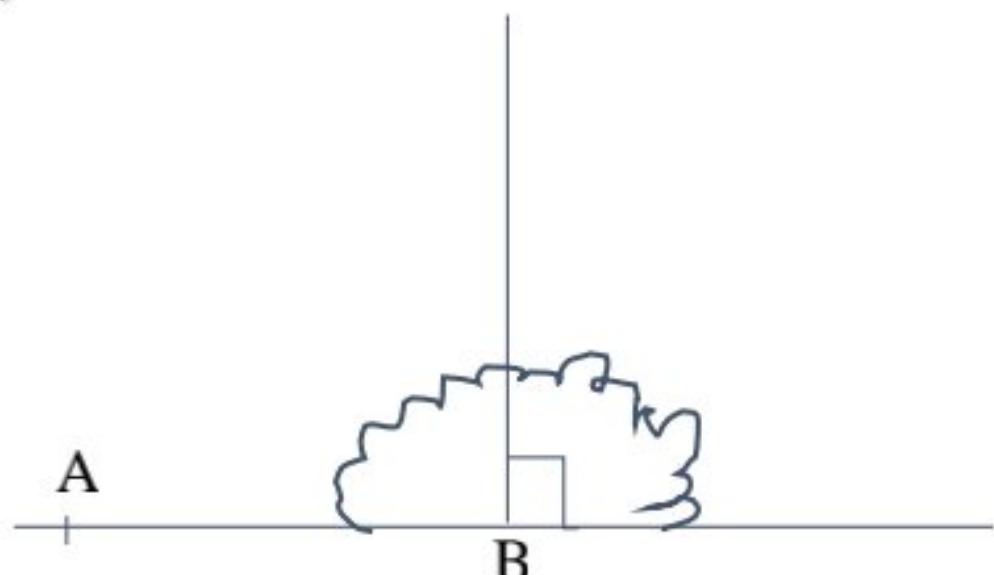
අභ්‍යාසය 03 (රචනා)

01) a)

මෙම කළ රුපයේ වර්ගලය සොයන්න.

b) i)

රුපයේ ආකාරයට පොලොව මත B නම් කණුවක් සවි කර ඇත. සිපුවෙකුට කණුව පාමුල සිට A දක්වා පවතින දුර මැන ගැනීමට අවශ්‍ය වී ඇත. තමුන් ඒ සඳහා B වෙත ලැබා විය නොහැක. (රුපයේ ආකාරයට) එම නිසා මහු එයට පහත ක්‍රියාකාරකම හාටතා කරයි.

ක්‍රියාකාරකම

8 m ක් දිග දැන්වීම් ගෙන එක් කෙළවරක් A මත තබා අනෙක් කෙළවර කණුවට ආනත කර ස්ථරීය කරයි. පසුව මහු පොලොව හා දැන්ව අතර කෝරෝය (A) 60° බව ද ගණනය කරයි. එම දත්ත ඇසුරෙන් A B දිග සොයන්න.

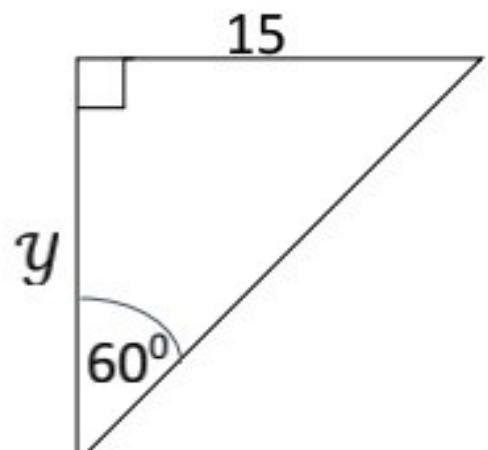
1m ක් උස ප්‍රමායක් A ස්ථානයේ සිට බලන විට (ඉහත සටහනට අනුව) මහුට කණුව මුදුනේ ආරෝහණ කේතය 75° ක් ලෙස පෙනුණි. කණුවේ උස සොයන්න.

අභ්‍යන්තරය 04 (MCQ)

01) අරය r වන කේත්දුක බණ්ඩයක වර්ගවලය එහි වාප දිගට දරණ අනුපාතය වන්නේ,

- 1) r 2) $\frac{r}{2}$ 3) $\frac{2}{r}$ 4) $\frac{1}{2}r$ 5) $2r$

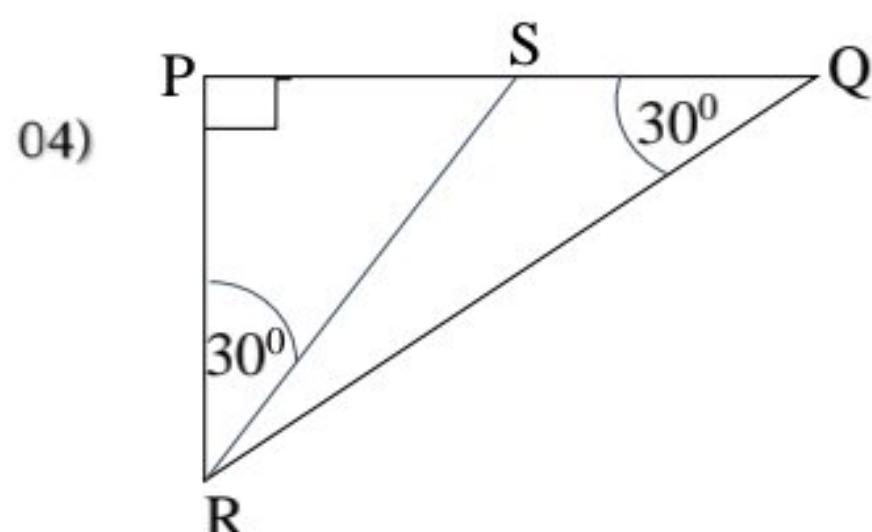
02) y හි අගය වන්නේ,

- 1) $15\sqrt{3}$ 2) $5\sqrt{3}$ 3) $5 / \sqrt{3}$ 4) 15 5) ඉහත කිසිවක් නොවේ.

03) $\sin \varphi = \sqrt{x}$ නම් $\tan \varphi$ වන්නේ,

- 1) $\frac{x}{\sqrt{1-x}}$ 2) $\frac{\sqrt{1-x}}{x}$ 3) $\sqrt{\frac{x}{1-x}}$ 4) $\frac{x}{1-x}$ 5) $\frac{1-x}{x}$

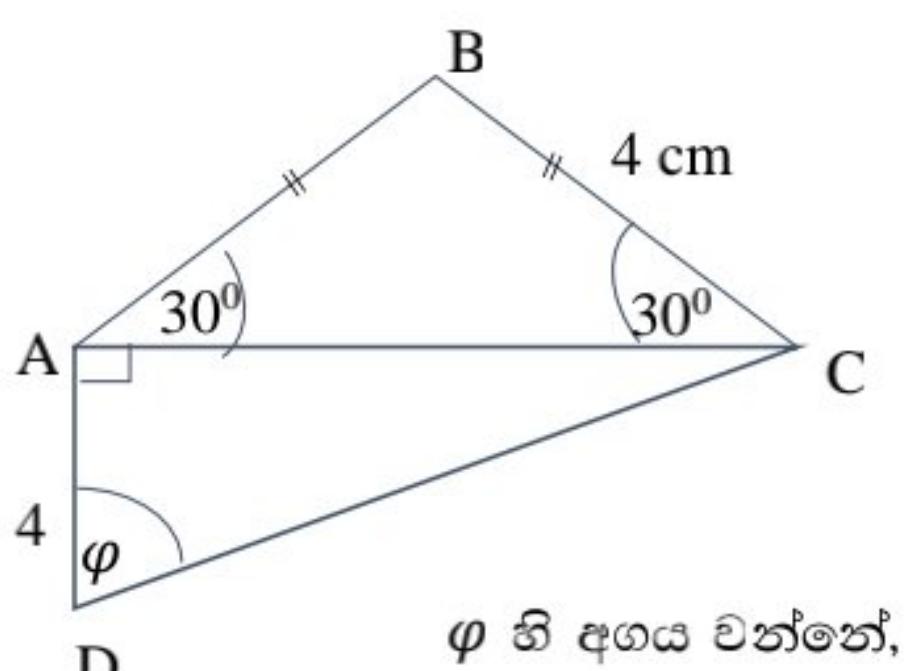
මෙහි $RP 36\sqrt{3} QS$ හි දිග වන්නේ,

- 1) 1 2) 2 3) 3 4) $\sqrt{3}$ 5) $\sqrt{3-1}$

05) ප්‍රමායක් උතුරු දිගාවට 6m ක් ගමන් කර 120° ක දිගාංගයකින් හැරී 3mක් ගමන් කරයි. මහුගේ ආරම්භක ලක්ෂය හා අවසන් ලක්ෂය අතර කෙටි ම දුර වන්නේ,

- 1) 4 2) $\sqrt{27}$ 3) $\sqrt{54}$ 4) 2 5) $2\sqrt{3}$

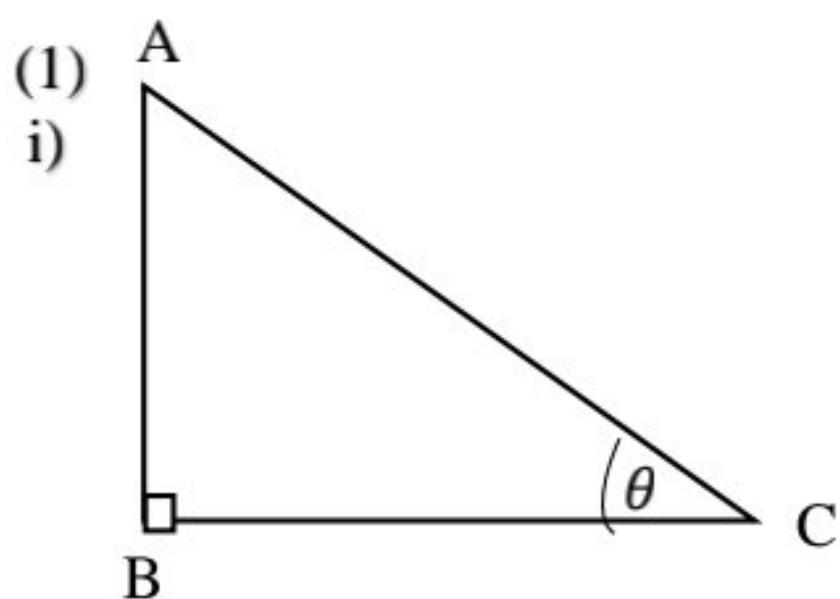
06)

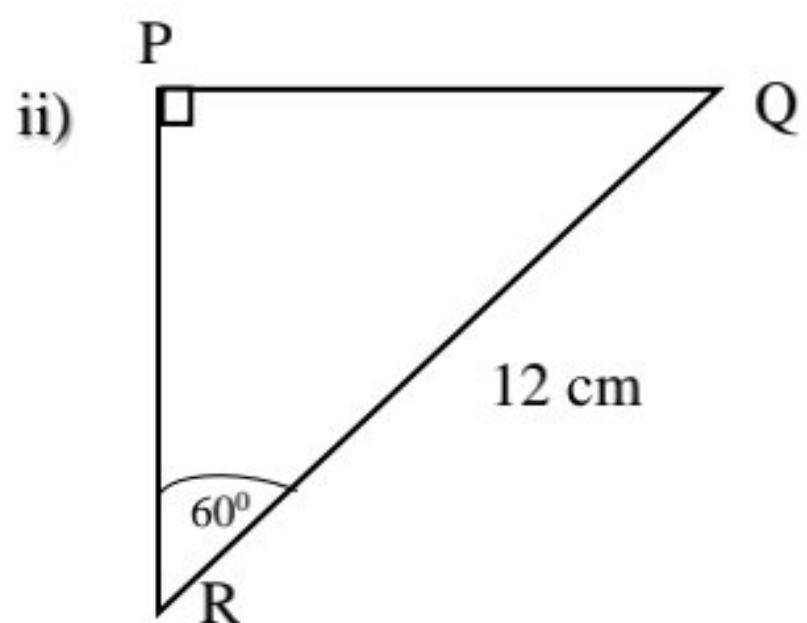
ϕ හි අගය වන්නේ,

- 1) 30° 2) 45° 3) 60° 4) $\tan^{-1}(4\sqrt{3})$ 5) $\tan^{-1}(\frac{\sqrt{3}}{2})$

රචනා ප්‍රශ්න

AC පාදයේ දිග a නම් AB හා BC පාදවල දිග a ඇසුරින් ප්‍රකාශ කරන්න.

- a) PRQ අය රේඛියන්වලින් දක්වන්න.
- b) PR දිග සොයන්න.
- c) PQ දිග සොයන්න.

iii) සැපු පාරක සිට 12 m ක් ඇත. ලක්ෂ්‍යක සිටින සොල්දායුවෙකුට එම පාරේ එක් කෙළවරක සිට පැමිණෙන සතුරු කණ්ඩායමක් පාර සමග $30^{\circ} 20'$ ක කෝණයකින් ද, පාරේ අනෙක් කෙළවරෙන් පැමිණෙන සතුරු කණ්ඩායම $42^{\circ} 12'$ ක කෝණයකින් ද පෙනේ.

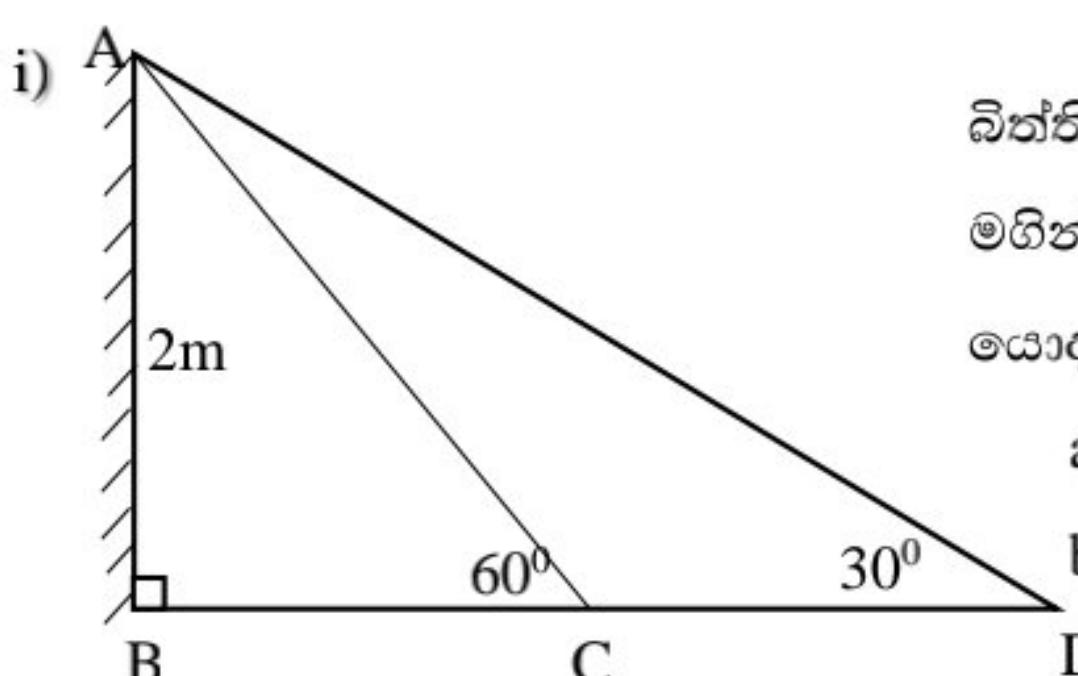
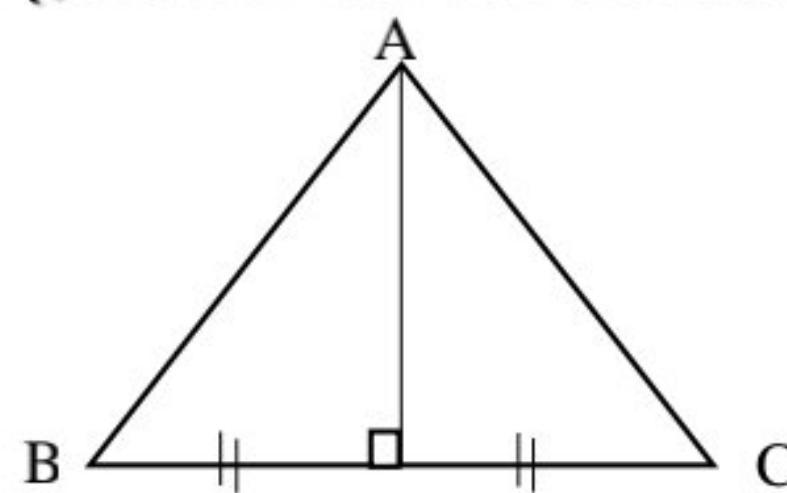
- a) මෙම තොරතුරු රුප සටහනක දක්වන්න.
- b) මෙම මොහොතේ සතුරු කණ්ඩායම් දෙක අතර දුර ගණනය කරන්න.
- c) සොල්දායුවා සතු වන අවශ්‍යතා නිශ්චිත ඉලක්ක ගත වන දුර 25 m නම් මෙම සීමාව තුළ සතුරන් අනාරක්ෂිත බව පෙන්වන්න.

(2) පාදයක දිග ඒකක 2 ක් වන සමඟාද ත්‍රිකෝණයක් පහත දැක්වේ. එහි එක් ශිරු කෝණයක සමවිශේෂිතයක සම්මුඛපාද ලම්බක ව සමවිශේෂිතය කරයි.

මෙම රුපය භාවිත කර,

$$\sin 30^{\circ}, \sin 60^{\circ}$$

$$\cos 30^{\circ}, \cos 60^{\circ}$$

වින්තියකට සම්බන්ධ කර ඇති කාජ්ප වහලයක් රුපයේ දැක්වේ. AB මගින් බිත්තිය දක්වා ඇති අතර බිත්තිය දිගේ BD ලෙස යකඩ බාල්කයක් යොදා ඇත.

- a) BC කොටසේ දිග සොයන්න.
- b) CD කොටසේ දිග සොයන්න.

ii) වහලයේ ගක්තිමත් බව වැඩි කිරීම සඳහා B සිට AC ට ද, C සිට AD ට ද කෙටි ම දුර ලැබෙන සේ දඩු දෙකක් යෙදීමට අදහස් කරයි.

a) B සිට යොදාන දීන්වේ දිග සෞයන්න.

b) C සිට යොදාන දීන්වේ දිග සෞයන්න.

iii) මෙම කොටස නිම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දුම්වල මූල් දිග සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න. (අවසන් සූල කිරීම අවශ්‍ය නැත.)

(3) එකිනෙකට 12 m ඇතින් පිහිටි වෙනස් උස සහිත ගොඩනැගිලි දෙකක් අතර හරි 70° සහ $60^\circ 20'$ යන ආරෝහණ කෝණවලින් පෙනේ.

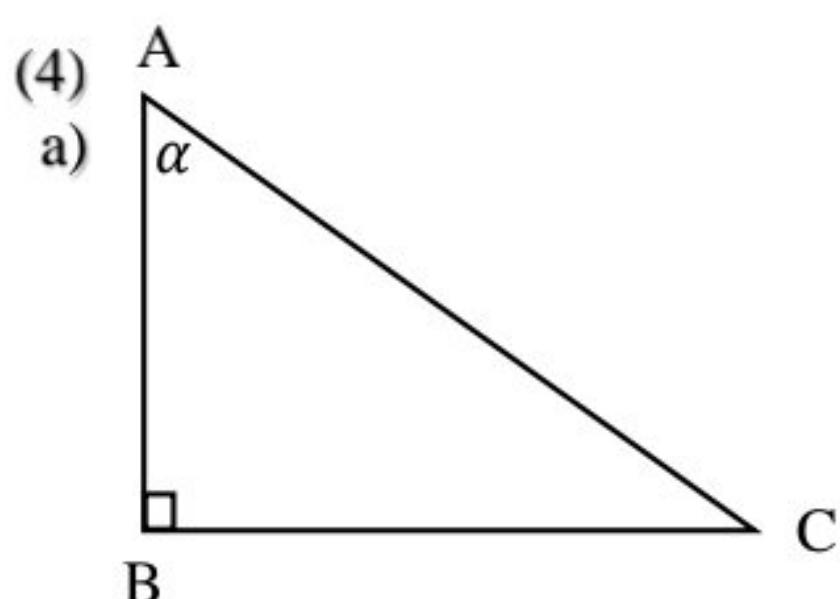
i) මෙම තොරතුරු දැක්වීමට රුපසටහනක් අදින්න.

ii) ගොඩනැගිලි දෙක් උස h_1 සහ h_2 ලෙස ගෙන ප්‍රකාශන 2 ක් ලියන්න.

iii) ඉහත ප්‍රකාශන භාවිත කර h_1 හා h_2 සෞයන්න.

iv) උස අඩු ගොඩනැගිල්ලේ පාමුල සිට උස වැඩි ගොඩනැගිල්ලේ මුදුන දෙස බලන ආරෝහණ කෝණය සෞයන්න.

v) ත්‍රිකෝණම්තික අනුපාතයක් භාවිත කිරීම මගින් දිග සේවීම සහ පයිතගරස් සම්බන්ධය භාවිත කර දිග සේවීම සඳහා තිබිය යුතු අවම අවශ්‍යතා සඳහන් කරන්න.

i) මෙම ත්‍රිකෝණයේ කරණය නම් කරන්න.

ii) මෙම ත්‍රිකෝණයේ පාද ඇසුරින් $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$, සඳහා ප්‍රකාශන ලියන්න.

iii) $B\hat{A}C = \frac{\pi}{6}$ නම්, AB සහ BC දිග සෞයන්න. $AC = 12\text{ cm}$

b) P, Q, R යනු සිලිමක ඒක රේඛිය නොවන සේ පිහිටි ලක්ෂණ තුනකි. Q නිදි එල්ලා වැටෙන බල්බයක් විදුලි රැහැන් මගින් සවි කර ඇතු. එම බල්බයේ ආරක්ෂාව සඳහා එහි පහළ කෙළවරේ සිට P ට සහ R ට ප්‍රකාශ තන්තු දෙකක් යොදා ඇතු. සිලිමේ සිට බල්බයේ පහළ ප්‍රකාශ තන්තු සවි කළ ස්ථානයට දුර 30 cm වේ. $PQ = 16\text{ cm}$, $QR = 12\text{ cm}$ වේ.

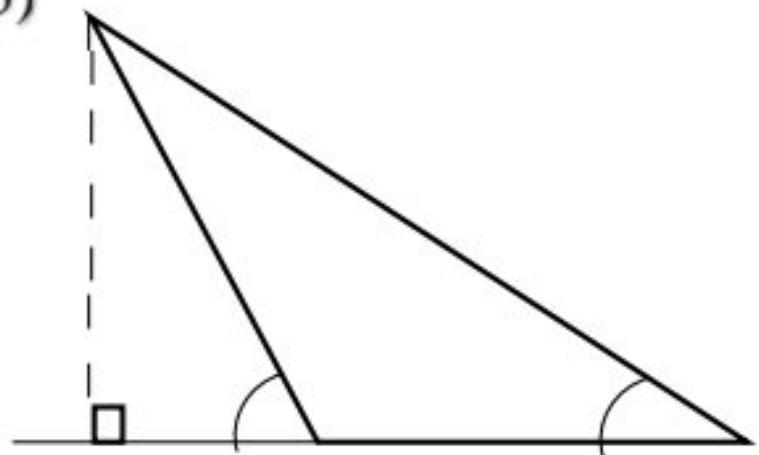
i) බල්බයේ පහළ ප්‍රකාශ තන්තු සවි කළ කෙළවර ලෙස ගෙන මෙම සැකැස්මේ ඇති සපුරුණෝත්ති ත්‍රිකෝණ වෙන වෙන ම ද ඇති මිනුම් සහිත ව නම් කරන ලද රුප සටහනක් මගින් දක්වන්න.

ii) PR දිග සෞයන්න.

iii) PS ප්‍රකාශ තන්තුවේ දිග සෞයන්න.

iv) RS ප්‍රකාශ තන්තුවේ දිග ලබා ගැනීමට ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

(5)

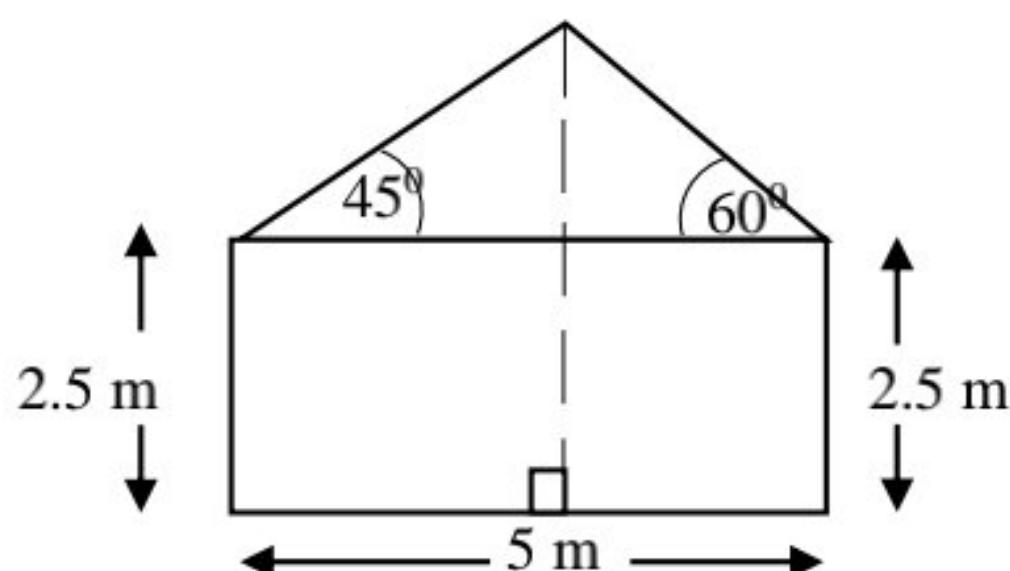

අධිවේගී මාර්ගයේ ඉවත් පාලමක් මත සිටින පොලිස් නිලධාරියකු සංප්‍රේ සමතල පාරේ ඇත පැමිණෙන මෝටර් රථයක් $1^{\circ}4'$ ක ආරෝහණ කේෂයකින් දකි. ඔහු එය නිරික්ෂණය කරමින් විරාම සටිකාව ක්‍රියාත්මක කර ඇත. තත්පර පහකට පසු එම මෝටර් රථය ම $20^{\circ}33'$ ක අවරෝහණ කේෂයකින් දකි. පාලමේ සිට පාරට සිරස් උස 12 m ක් නම්

- අවරෝහණ කේෂ ඉහත රුප සටහනේ ලකුණු කරන්න.
- අවසන් නිරික්ෂණ ලක්ෂණයේ සිට පාලම ලගට තිරස් දුර සොයන්න. (ආසන්න පුරුණ සංඛ්‍යාවට)
- ආරම්භක නිරික්ෂණ ලක්ෂණයේ සිට පාලම ලගට තිරස් දුර සොයන්න. (ආසන්න පුරුණ සංඛ්‍යාවට)
- තත්පර 5 ක දී ගමන් කළ දුර සොයන්න.
- මෝටර් රථයේ වේගය සොයන්න.

(6) ABC ත්‍රිකේෂයෙහි $CAB = 30^{\circ}$, $AC = 3 \text{ cm}$, $AB = 4 \text{ cm}$ වේ. ABC ත්‍රිකේෂයේ වර්ගඝ්‍ය සොයන්න.

(7) නිවසක බිත්තියක් රුපයේ දක්වා ඇත. මෙම රුපයේ දක්වා ඇති තොරතුරු උපකාර කර ගෙන පොලොවේ සිට බිත්තියේ මූදුනට ඇති උස සොයන්න.

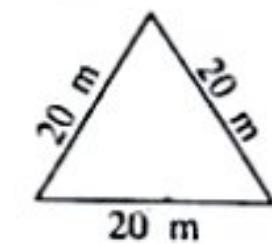
(8) ඇන්ටනා බටයක් තිරස් භුමියක සිරස් ව සටි කර ඇත. භුමියේ එක්තරා ලක්ෂණයකදී ඇන්ටනා බටයේ මූදුන නිරික්ෂණය කළ විට ආරෝහණ කේෂය 45° ක් වේ. නිරික්ෂණ ස්ථානය හා ඇන්ටනා බටය සටි කර ඇති ස්ථානය යා කරන රේඛාව ඔස්සේ ඉවතට ඇති ස්ථානයකට 14 m දුරක් ගමන් කොට නිරික්ෂණය කළ විට ආරෝහණ කේෂය 30° ක් වේ. ඇන්ටනා බටයේ උස සොයන්න.

(9) තිරස් භුමියක කුලුනක් සිරස් ව ගොඩනගා ඇත. මෙම කුලුනෙහි පාමුල සිට 70 m දුරකින් සිටින $1\frac{2}{3} m$ උසැති පුද්ගලයෙකුට $36^{\circ} 12'$ ආරෝහණ කේෂයකින් කුලුනෙහි මූදුන නිරික්ෂණය වේ. කුලුනෙහි උස කොපමෙන්ද?

(10) සරල රේඛා මාර්ගයක ගමන් කරන දුම්රියක් 100 m දිගැති බිංගයකට ඇතුළු විමේ දී දුම්රිය ගමන් කරන දිගාවට $42^{\circ} 20'$ කේෂයකින් ඇතින් පිහිටි කුලුනක් නිරික්ෂණය වේ. දුම්රිය බිංගයින් නික්ම යැමී දී එම කුලුන දුම්රිය ගමන් කරන දිගාවට $45^{\circ} 56'$ කේෂයකින් නිරික්ෂණය වේ. දුම්රිය නික්ම ගිය ස්ථානයේ සිට මෙම කුලුනට ඇති දුර කොපමෙන්ද?

පසුගිය විභාග ගැටුපු (Past Paper)MCQ2015 - AL

1. පාදයක දිග 20 m වන ත්‍රිකෝණකාර පාදමක් ඇති ගොඩනැගිල්ලක අත්තිවාරම් කැපීම සඳහා ලැබු ඇද ඇත. මෙහි නිරවද්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ලැබු ඇද ඇති ත්‍රිකෝණයේ එක් ශිරුමයක සිට සම්මුඛ පාදයේ මධ්‍ය ලක්ෂණයට ඇති දුර මතින ලදී. මෙම ලැබු ඇද ඇති ත්‍රිකෝණය නිවැරදි නම් එම මතින ලද දුර විය යුත්තේ,
- (1) 5m ය.
(2) 10m ය.
(3) $10\sqrt{3}$ m ය.
(4) 20m ය.
(5) $20\sqrt{3}$ m ය.

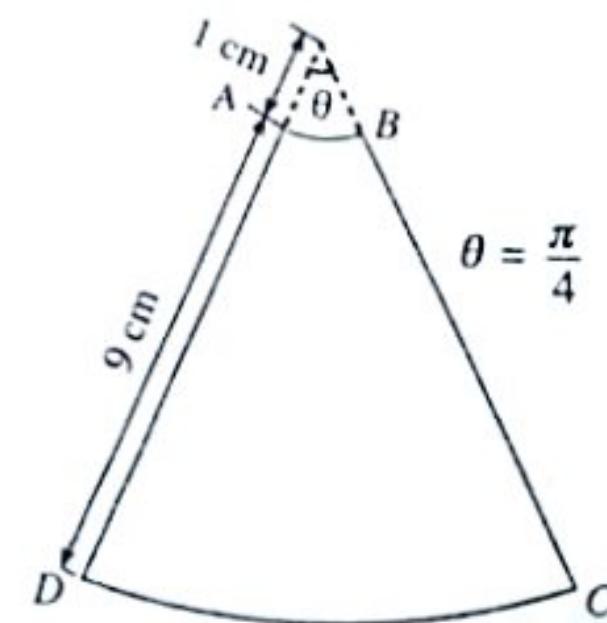

2. රුපයේ දැක්වෙන පරිදි h උස කුලුනකට 10 m දුරින් පිහිටි උස ගොඩනැගිල්ලක A මුදනේ සිට නිරික්ෂණය කළ විට කුලුනේ B මුදන පෙනෙන ආරෝහණ කේෂය 45° ද එහි පාමුල පෙනෙන අවරෝහණ කේෂය 30° ද නම් කුලුනේ උස h වනුයේ,
- (1) 10 m ය.
(2) $(40/3)m$ ය.
(3) $10(1 + \frac{1}{\sqrt{3}})$ m ය.
(4) 20m ය.
(5) 40 m ය.

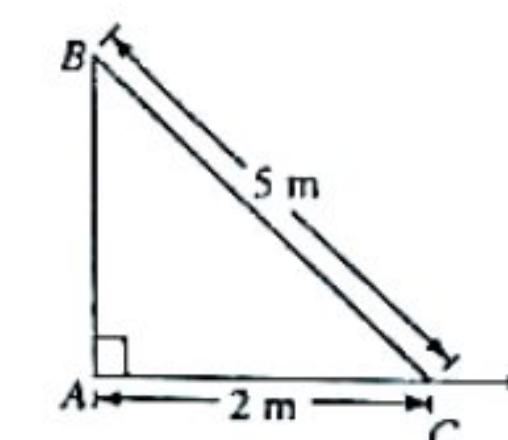

3. පුනිලයක් සාදා ඇත්තේ ලෝහ තහඩුවකින් කපා ගන්නා ලද රුපයේ දැක්වෙන මාන සහිත වෘත්ත කේන්දික බණ්ඩයේ ABCD ලෙසින් දක්වා ඇති කොටස භාවිතා කිරීමෙනි. මෙම පුනිලයේ බදෙහි පිටත ප්‍රාථ්‍යයේ වර්ගඑලය වන්නේ,

- (1) $\frac{99\pi}{16} \text{ cm}^2$ ය.
(2) $\frac{99\pi}{8} \text{ cm}^2$ ය.
(3) $\frac{99\pi}{4} \text{ cm}^2$ ය.
(4) $\frac{99\pi}{2} \text{ cm}^2$ ය.
(5) $\frac{100\pi}{8} \text{ cm}^2$ ය.

2016 - AL

4. රුපයේ දී ඇති AB විදුලි කණුව සිරස්ව ඇත්තාම් තිරස් පොලොව මත පිහිටි C ලක්ෂණයේ සිට සියලු මිනුම් ලබාගෙන ඇතැයි උපකල්පනය කළ විට AB ති උස කොපමණ ද?
- (1) $\sqrt{21} \text{ m}$
(2) $\sqrt{29} \text{ m}$
(3) 7 m
(4) 21 m
(5) 29 m

5. $AB = 8 \text{ cm}$, $AC = 6 \text{ cm}$, සහ $\hat{A} = 30^\circ$ නම ABC ත්‍රිකෝණයේ වර්ගඓලය කොපමෙනුද?

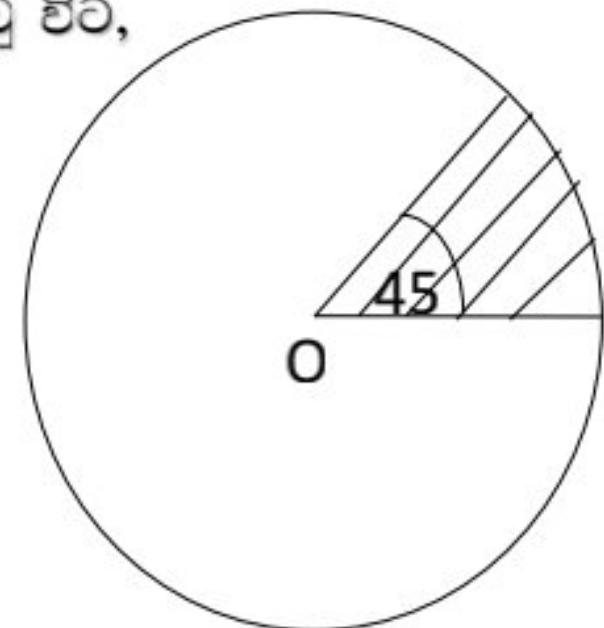
$$\left(\sin 30^\circ = \frac{1}{2}, \cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}, \tan 30^\circ = \frac{1}{\sqrt{3}} \right) \text{ලෙස}$$

ගන්න.

- (1) $\frac{12}{\sqrt{3}} \text{ cm}^2$ (2) $\frac{12}{\sqrt{2}} \text{ cm}^2$ (3) 12 cm^2 (4) $12\sqrt{3} \text{ cm}^2$ (5) 24 cm^2

6. රුපයේ දක්වා ඇති පරිදි කේත්දය O සහ අරය 28 cm වූ වෘත්තාකාර ලෝහ තැටියකින් අදුරු කරන ලද කොටස ඉවත් කොට ඇත. ඉවත් කරන ලද ලෝහ තහඩු කොටසේ වර්ගඓලය π ඇසුරෙන් දැක්වූ විට,

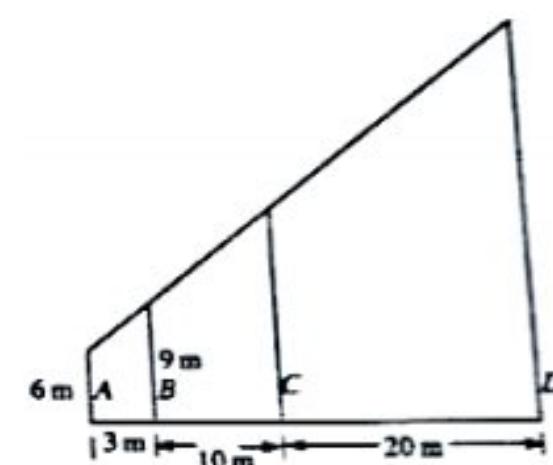
- (1) $49\pi \text{ cm}^2$ වේ.
 (2) $98\pi \text{ cm}^2$ වේ.
 (3) $196\pi \text{ cm}^2$ වේ.
 (4) $392\pi \text{ cm}^2$ වේ.
 (5) $784\pi \text{ cm}^2$ වේ.

2017 - AL

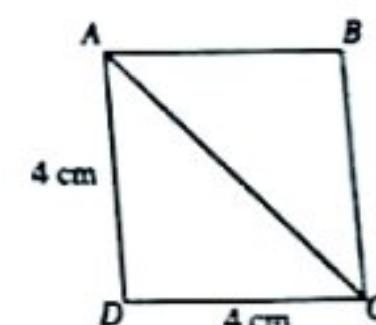
7. රුපයේ දැක්වෙන ආකාරයට තිරස් පොලොවක A, B, C හා D ලෙස සලකුණු කර ඇති කණු හතරක් සිරස්ව සවිකර ඇත. D කණුවේ උස වනුයේ,

- (1) 15 m (2) 26 m
 (3) 33 m (4) 39 m
 (5) 40 m

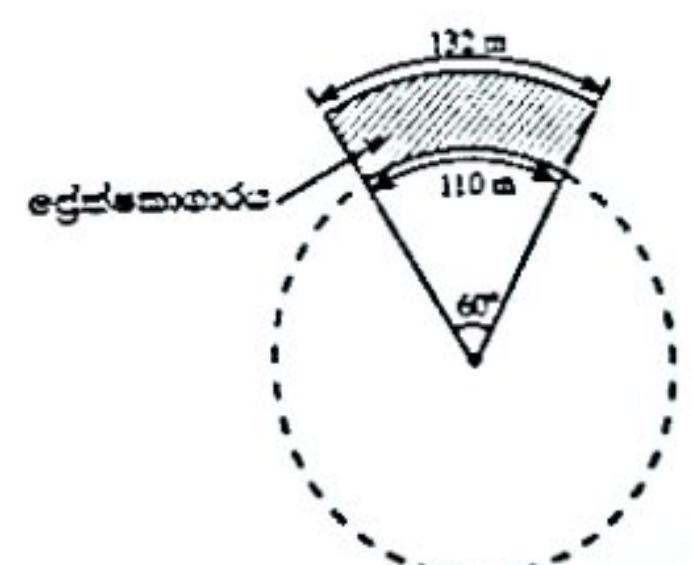
8. රුපයේ පෙන්වා ඇති සිරස් A, B, C හා D ලෙස සලකුණු කර ඇති සමව්‍යුරුපාකාර කොළයකින් A හා C සිරස් ස්ථාපිත වන ලෙස බටයක් ආකාරයේ වස්තුවක් සාදා ඇත. A හා C යා කරන රේඛාව මගින් නිර්මිත වෘත්තයේ විශ්කමිතය වනුයේ,

- (1) $\frac{4\sqrt{2}}{\pi}$ (2) $\frac{\pi}{\sqrt{32}}$
 (3) $\frac{2\sqrt{2}}{\pi}$ (4) $\frac{32}{\pi}$
 (5) $\sqrt{32}$

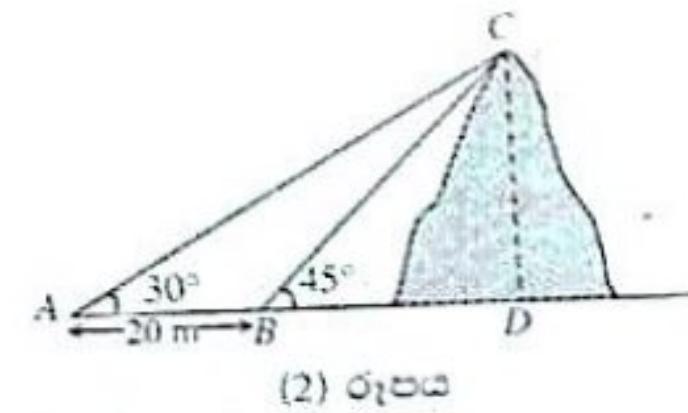
9. වෘත්තාකාර ත්‍රිඛා පිටියක රුපයේ දැක්වෙන ආකාරයට ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් ඉදි කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. ප්‍රේක්ෂකාගාරයේ බිම් වර්ගඓලය වනුයේ, ($\pi = \frac{22}{7}$ ලෙස සලකන්න.)

- (1) 231 m^2 (2) 1386 m^2
 (3) 2541 m^2 (4) 14520 m^2
 (5) 15246 m^2

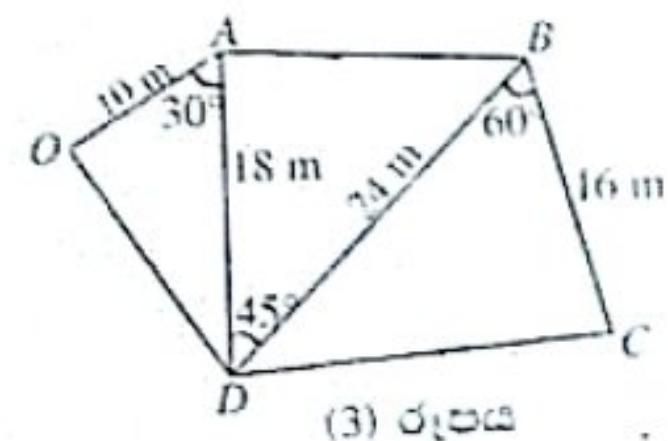

රචනා ප්‍රශ්න2016 - AL

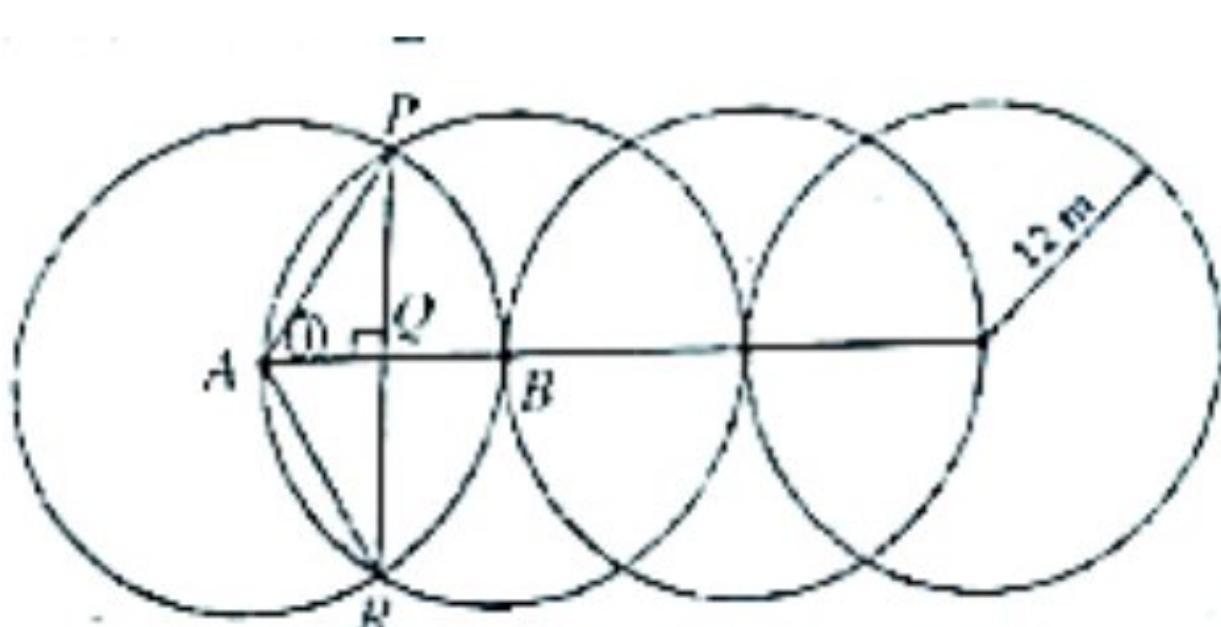
- a) කන්දක උස නිර්ණය කිරීමට ලබාගත් දත්ත (2) රුපයේ දක්වා ඇත. කන්දේ උස , CD ගණනය කරන්න.

- b) පහත (3) රුපයේ දක්වා ඇති OABCD ඉඩමේ වර්ගෝලය ගණනය කරන්න.

2017 - AL

- a) ඉහත ත්‍රිඩා පිටියේ සරඹ සංදර්ජනයක් පැවැත්වීම සඳහා පහත රුපයේ දක්වා ඇති පරිදි අරයයන් 12 m ක් වූ වෘත්ත හතරක් ඒවායේ අනුයාත කෙළුන්දුයන් 12 m ක් දුරින් එක ම තිරස් රේඛාවක පිහිටින පරිදි ඇද ඇත.

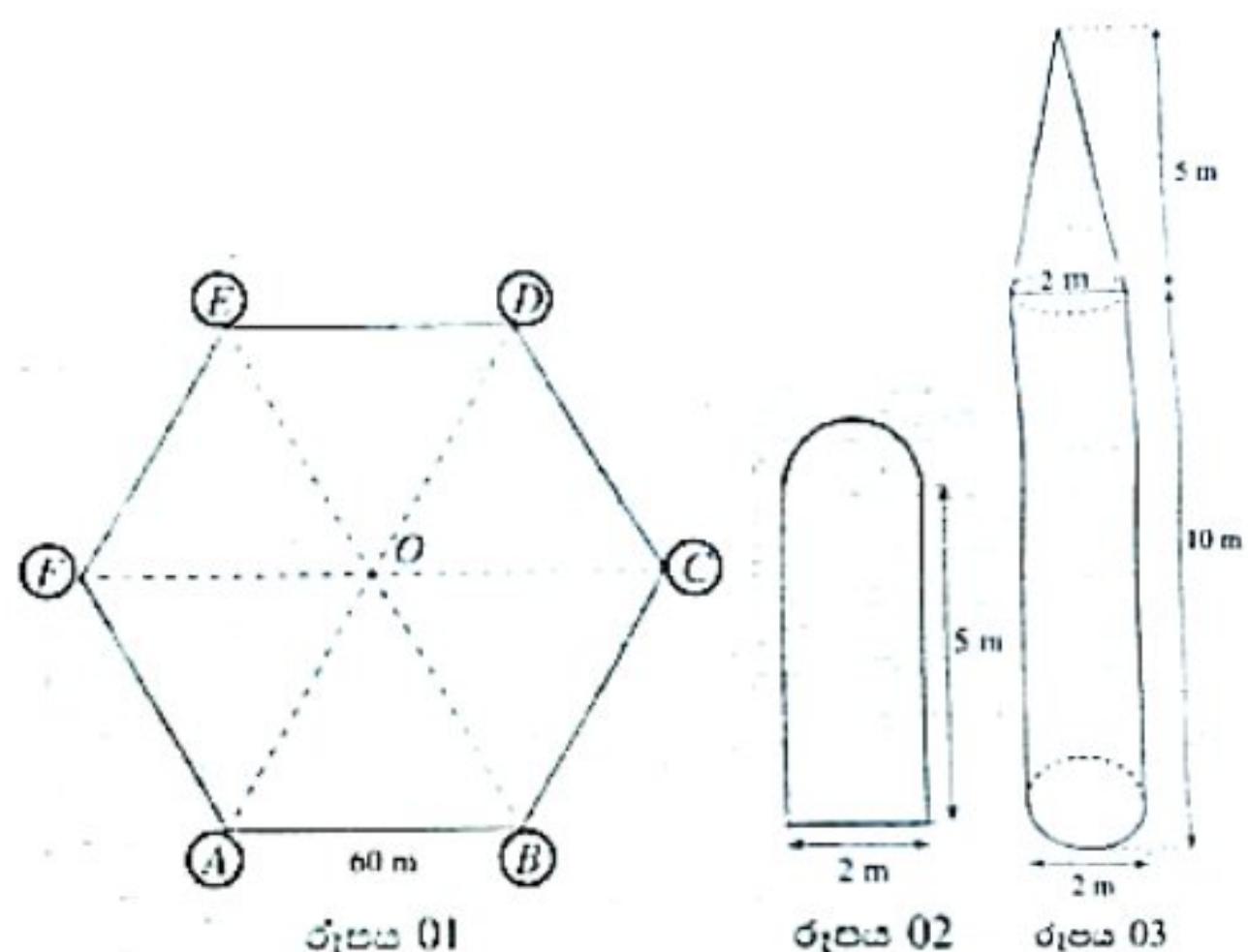
	30°	45°	60°
sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{1}{2}$
tan	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$

- PQ පාදයේ දිග සොයන්න.
- θ කේෂය රේඛියන්වලින් සොයන්න.
- APR ත්‍රිකෝණයේ වර්ගෝලය සොයන්න.
- APBR කෙළුන්දික බණ්ඩයේ වර්ගෝලය π ඇසුරෙන් සොයන්න.
- PBR වාපයෙන් සහ PR ජ්‍යායෙන් වටවන කොටසේ වර්ගෝලය π ඇසුරෙන් ගණනය කරන්න.
- මෙම වෘත්තවලින් වටවන සංයුත්ත රුපයේ වර්ගෝලය π ඇසුරෙන් ගණනය කරන්න.

2018 - AL

- (1) සවිධී ඡඩප්‍රාකාර හැඩයෙන් යුතු පැරණි බලකාටුවක බිම සැලැස්මක් රුපය 01 හි පෙන්වා ඇත. එම බලකාටුවේ පැත්තක දිග 60 cm වන අතර කේත්දය O වේ. බලකාටුවේ ප්‍රධාන පිවිසුම AB බිත්තියේ පිහිටා ඇති අතර එහි හැඩය රුපය 02 හි දක්වා ඇත. A, B, C, D, E, හා F මූලු 6 හි එක සමාන කුළුනු 6 ක් ඇති අතර එක් කුළුනක හැඩය රුපය 03 හි දක්වා ඇත. (ගණනය කිරීමේදී $\pi = 3.14, \sqrt{26} = 5.01$ සහ $\sqrt{3} = 1.73$ ලෙස සලකන්න.)

	30°	45°	60°
sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$\frac{1}{2}$
tan	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$

b) ඉහත රුපවල දී ඇති දත්ත උපයෝගී කරගනීම් පහත දැනු ගණනය කරන්න.

- FO හි දිග
- කුළුනක පාදමේ වර්ගවලය
- ABCDEF බිම කොටසේ වර්ගවලය
- බලකාටුවේ ඇතුළත බිමෙහි වර්ගවලය

* * *